

24.6.2010

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

Dotyczy: Petycji 1921/2009, którą złożył Jörg Mittmann (Niemcy) w sprawie zapłaty podatku w trzech krajach

1. Streszczenie petycji

Składający petycję, obywatel Niemiec, zatrudniony przez przedsiębiorstwo szwajcarskie, dla którego przez pewien czas pracował w Austrii, informuje, że jako mieszkaniec Niemiec musi w tym kraju składać deklaracje podatkowe. Władze austriackie również wymagają składania deklaracji podatkowych w odniesieniu do okresu zatrudnienia w tym kraju. Składający petycję nie wie, która umowa dwustronna ma zastosowanie w jego sytuacji. W odniesieniu do okresu zatrudnienia w Austrii wiele lat później otrzymał on zwrot w związku z podatkami odliczonymi w Szwajcarii, co umożliwiło mu uregulowanie należności względem austriackich władz podatkowych. Jednak te ostatnie zażądały następnie zapłaty dodatkowego podatku wraz z odsetkami za opóźnioną płatność. Składający petycję przekonuje, że jest to niesprawiedliwe, ponieważ on sam nie odniósł korzyści z późniejszej zapłaty podatku. Zapłacił podatki w Szwajcarii za rzeczony okres i kwotę tę zatrzymały szwajcarskie władze podatkowe. Jego wniosek do władz austriackich dotyczący zapłaty dodatkowego podatku wraz z odsetkami został odrzucony. Składający petycję domaga się od władz austriackich cofnięcia ich żądań w tym zakresie. Ponadto przekonuje, że choć przedsiębiorstwa mogą coraz łatwiej prowadzić działalność transgraniczną, to sytuacja podatkowa pracowników transgranicznych, takich jak on sam, staje się coraz bardziej złożona. Dlatego składający petycję domaga się uproszczenia i wyjaśnienia zasad i ustaleń wzajemnych między różnymi krajowymi organami podatkowymi dotyczącymi realizacji roszczeń podatkowych.

2. Dopuszczalność

Petycja uznana została za dopuszczalną dnia 30 marca 2010 r. Zwrócono się do Komisji, aby dostarczyła informacje (art. 202 ust. 6 Regulaminu).

3. Odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 24 czerwca 2010 r.

Składający petycję, obywatel Niemiec, który mieszka w Niemczech i jest zatrudniony przez przedsiębiorstwo szwajcarskie, realizował w latach 2000 i 2001 projekty w Austrii. Opłacił należne podatki w Szwajcarii, mimo tego że zgodnie z mającą zastosowanie umową o unikaniu podwójnego opodatkowania powinien był to zrobić w Austrii. Właściwy urząd skarbowy w Austrii nałożył na składającego petycję obowiązek nie tylko zapłaty podatku, ale także uiszczenia dodatkowych opłat wraz z odsetkami za opóźnienie.

Składający petycję proponuje, aby

- austriacki urząd skarbowy anulował nakaz uiszczenia dodatkowych opłat i odsetek za opóźnienie;

- urzędy skarbowe uzgodniły między sobą, które podatki powinny być opłacane w którym państwie, i dokonywały wspólnych rozliczeń. Wówczas składający petycję nie byłby zmuszony do uiszczenia dodatkowych opłat i odsetek za opóźnienie, gdyż zapłacił podatki terminowo.

Po pierwsze należy podkreślić, że generalnie przepisy UE w dziedzinie podatków bezpośrednich są obecnie zharmonizowane w stosunkowo niewielkim stopniu. Odnosi się to również do kwestii eliminowania podwójnego opodatkowania w UE. Do tej pory nie podjęto w prawodawstwie Unii Europejskiej żadnego kroku w kierunku ujednoczenia lub harmonizacji przepisów w celu wyeliminowania podwójnego opodatkowania osób fizycznych. Prawo UE w bardzo niewielkim stopniu reguluje także zawieranie, stosowanie i interpretację umów o unikaniu podwójnego opodatkowania w państwach członkowskich.

Należy także zwrócić uwagę na to, że eliminowanie podwójnego opodatkowania i związanych z tym procesem problemów jest co prawda konieczne dla zapewnienia sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, ale z uwagi na brak w prawie europejskim środków mających na celu ujednoczenie i harmonizację to właśnie na państwach członkowskich spoczywa wyłączna odpowiedzialność – zwłaszcza w kwestii eliminowania podwójnego opodatkowania – za umowne lub jednostronne ustalenie kryteriów podziału swoich kompetencji podatkowych (por. np. wyrok ETS *Gilly*, C-336/96, pkt 24 i 30). Realizacja tego zobowiązania polega na zawieraniu umów o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz ich praktycznym stosowaniu w odniesieniu do przypadków transgranicznych przez właściwe władze poszczególnych państw członkowskich.

Jednocześnie, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem ETS, państwa członkowskie zobowiązane są do przestrzegania postanowień TFUE. W szczególności niedozwolona jest dyskryminacja ze względu na przynależność państwową. Ponadto państwa członkowskie nie mogą stosować nieuzasadnionych ograniczeń podstawowych wolności. Zasady te odnoszą się w szczególności do pracowników migrujących, do których zalicza się także pracowników przygranicznych. Chociaż Szwajcaria nie jest państwem członkowskim UE, to zgodnie z zawartym 21 czerwca 1999 r. porozumieniem o swobodzie przemieszczania się jest ona zobowiązana do zapewnienia pracownikom będącym obywatelami innego państwa członkowskiego (w tym także pracownikom przygranicznym) tych samych ulg podatkowych, którymi cieszą się pracownicy krajowi (załącznik I, art. 9, ust. 2 przedmiotowego porozumienia).

Przedstawione przez składającego petycję wadliwe rozwiązania nie mogą być uznane za naruszenie jego praw jako pracownika migrującego. Niekorzystna sytuacja, w której znalazł się składający petycję, jest raczej wynikiem tego, że on sam lub jego doradcy przez dłuższy czas dokonywali błędnej oceny podziału kompetencji wynikających z obowiązującej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Odpowiedzialność za tę ocenę ponosi wyłącznie składający petycję. Sam podział kompetencji zgodny z rzeczonymi zasadami oraz wynikający z braku harmonizacji nie stanowi naruszenia praw składającego petycję.

W odniesieniu do drugiego wniosku składającego petycję trzeba stwierdzić, że porozumienie w sprawie wymienionych we wniosku mechanizmów zależy w zasadzie od państw członkowskich (i Szwajcarii). Nie można jednak uznać, że przepisy w sprawie swobodnego przemieszczania się (w tym przypadku pracowników) zobowiązują państwa do poczynienia takich ustaleń. Jak wyjaśniono powyżej, tego typu ustalenia należą do kompetencji właściwych państw.